

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Преплата се шаље уредништву у Београду Краљев трг до Управе града Београда, а унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: селима, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

МИКРОСКОПИЧАР У ПОЛИЦИЈСКОЈ СЛУЖБИ

(Наставак)

Код изметака.

Овде ћемо поставити питање, да ли можемо захтевати од стручњака, да испитује изметке и да ли нам он може својим испитивањем што користити. Ми одлучно тврдимо, да може. У том погледу многи стручњаци спомињу увек два случаја, који су веома поучни. Убијена је једна личност и осумњичен је један младић, на чијим су се чакширима (с поља) налазили трагови људске нечистоће. Испитивањем тих мрља и фекалних маса из црева убијенога показало се, да те две нечисти нису биле идентичне, пошто је прва била од месне хране, а друга од биљне.

Други један случај дао је позитивне резултате. Изнад једне мале вароши нађен је покрај реке, која је туда противцала, леш неке убијене девојке, над којом је пред смрт извршено силовање. Извршена је тачна обдукција над убијеном, а прегледана су и црева. У истима су нађена зрна свежих смокава. Тада је у тој вароши било свежих смокава само у врту једне једине куће, траг је нађен, и даљом истрагом показало се, да је покућар из те куће домамио ту девојку к себи, дао јој смокава из врта, силовао је а за тим је убио. Стадијум варења смокава такође је одговарао тачно времену, кад су се смокве појеле, па док девојка није убијена.

Код косе.

Исто тако може се што шта докучити из косе, која је у разним околностима нађена, и то много више но што се обично мисли. Наравно да овде није ствар иследникова, да сам почиње дотична истраживања, али му је до душе дужност — да у свима случајевима, у којима само има могућности, да се нађе и једна длака косе, која би могла послужити да се пронађе учинилац, тражи те објекте и предаје их лекару или микроскопичару. Према делу др. Емила Пфафа: „Човечја коса у свом физиолошком, анатолошком и форензијском значењу,“ могу се у разним правцима изводити закључци, који могу бити од доста великог значаја. Само се по себи разуме, да би било без циља, кад би се овде извело све, шта је испитивањем утврђено, али сам ипак рад да скренем пажњу, и то по већ споменутом делу и по другима, у ком погледу може микроскопичар помоћи иследнику, кад му последњи преда косу, која би у неком случају била од важности. Пре свега не треба превидети велику способност абсорпције човечје косе, пошто иста може да прими гасовите материје, воњу и т. д. и да их задржи сразмерно дуго времена. Ово може бити од важности, кад се тиче околности, да ли је неки човек (био он жив или мртав кад се има да одговори на ово питање) био на неком месту, које је испуњено каквим гасовитим телима, воњом и т. д., а константовање тога може често бити меродавно за цео случај. Али такве воње не трају сувише дуго на коси, те се мора или одмах предузети испитивање, или ако то није могуће морамо се побринути, да се добро сачува објекат (који се, као што се само по себи разуме, има састојати из што је могуће више длака). Иследник се дакле мора побринути, да коса буде затворена у што чистији суд, који да буде тако затворен, да коса не може ветрити.

Што дотични суд мора бити чист, разуме се само по себи; а да мора бити и сразмерно мали, такође је јасно. Што је год

суд мањи и боље затворен, коса је све мање изложена ветрењу. Дакле у таквом случају уземамо косу с потпуно чистим рукама и спустити је у боцу с дугачким огрљком, а за тим запушити запушачом од плуте, који претходно ваља увити у чисту крпу намазану чистом машћу.

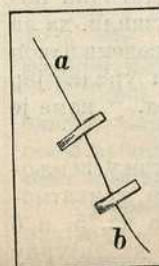
И овде ваља иследник да уради онако, како то мора да ради стручњак, т. ј. нека с највећом тачношћу ошипе, како је поступио при паковању објекта. Тако ће стручњак моћи да испита тај његов поступак и да каже, да ли је ту урађено нешто, што би могло довести у питање сигурност стручњакове истраге, или пак, да је иследник радио тако, да се услед његовог манипулисања није могло десити ништа. Тада је иследник заштићен од оних тако честих приговора: „Јест, ко зна, како је то иследник радио.“

Други један куд и камо важнији микроскопичарев задатак састоји се у томе, да се коса, која је нађена на сумњивим местима, испита, да ли је од неке извесне индивидуе или није. Обичан је случај, да се у руци убијенога нађе коса или длаке, које је он у очајној одбрани ишчупао са главе нападачеве. Такве длаке налазе се у руци убијенога чешће но што се мисли, а налазиле би се још чешће, кад би се руке таквих жртава боље прегледале. Човек се мора чисто крстити од чуда, кад види како понеки иследник незграпно дочена убијенога за руку и површно је прегледа. Кад би нешто у руци био читав чуперак косе дебео као палац, такви немарни људи можда би је и видели.

Према томе руке се морају прегледати најбрижљивије и тај посао ваља да врши иследник, а никако не сме га поверавати жандармима, пандурима и т. д. Свака нађена длака мора се одмах и педантеријски брижљиво увити у чисту хартију (која ће се опет увити у једну другу јачу). На првом завоју ће се прилепити и то одмах, ко је, где и како нашао косу. Није довољно казати; „Коса, нађена у десној руци Н. Н.“ — мора се изрично утврдити положај косе, н. пр. „између палца и кажипута.“ Али најбоље ће бити, кад се начини какав, ма и примитиван нацрт; такав нацрт најлакше је начинити кад иследник своју сопствену руку с раширеним прстима притисне на табак хартије и оловком повуче око контура.

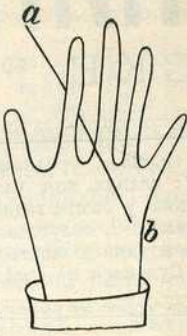
Да ли су прсти на руци мртвачевој били стегнути или нису, за овај случај је све једно, но потребно је само, да се имају контуре извесне руке, на којој се једним јединим потезом оловке може опртати положај и дужина косе; нацрт, као што је овај овде намерно примитивни, може да направи свако, па ипак он показује положај длаке боље но ма колика дугачка описивања.

За иследников суд може бити од велике важности, где је био врх а где корен длаке. Та околност може се утврдити на два начина. Длаку не треба много додиривати, да се не би збрисала она крв, која је на њој; најбоље ће бити да је метнемо на комадић чисте хартије, па за тим да је ту утврдимо са два парченца хартије, онако као што то показује ова друга слика. Али та парченца хартије не смеју се ни по што цела превући каквом лепљивом материјом, већ се могу намазати само крајевима, како се не би испрљала сама длака; за тим се још једном начини

скица као и пре и обележе крајеви длаке на хартији самом длаком а на скици истим словима, тако да се не може никако сумњати, како је длака стојала у природи (види трећу слику). Ако смо н. пр. у рукама удављеника или обешена човека нашли

косу, ипак можемо сами одредити, где је корен, а где врх длаке, и то по методи фризера који при прављењу власуље или лажне косе морају сваку длаку тако наместити да корен буде уз корен, а врх уз врх. Узме се дакле длака између вр-

хова какипута и палца (види слику четврту) тако, да коса стоји косо према земљи. (Разуме се да треба тачно прибележити, из кога је положаја узета длака с леша). Сад се какипут држи мирно, а врхом палца покрећемо по длаци полако тамо и амо; онамо, куда длака иде, апсолутно је сигурно њен корен; узмимо да иде длака на ниже, корен је доле, иде ли на више, корен је горе; *дакле напослетку врх добијамо међу прсте.*

(Наставиће се).

РАСПИСИ

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П№ 6122

17 Марта 1901 год.

у Београду

Начелству округа

По моме захтеву, које сам упутио преко Господина Министра Правде, Касациони Суд, у својој општој седници од 28 фебруара ове год. Бр. 1969, донео је начелну одлуку о разумевању члана 5 и 6. закона о трошковима управних власти.

Ту одлуку Касационог суда Господин Министар Правде, доставио је свима првостепеним судовима ради знања и управљања, расписом од 12 овог месеца Бр. 2800 следеће садржине:

Актом Министарства Правде од 24 фебруара 1901 год. Бр. 2019 умољен је Касациони Суд, да у својој општој седници донесе начелну одлуку, о овом питању:

»Извршујући наредбу суда, о добавци уверења о имовном стању дотичног парничара (тачка 11 правила Министра Правде од 4 фебруара 1874 № 354 као додатак § 471 грађ. суд. пост.), да ли полицијска власт, односно дотични чиновник или послужитељ, у опште имају права на дијурну, према члану 5 и трећој тачци чл. 6. закона о трошковима управних власти, ако на то имају права, ко плаћа ту дијурну и кад, и да ли полицијска власт може одрећи рад, ако јој се дијурна одмах не положи?»

Касациони суд, у својој општој седници од 28 фебруара ове год. Бр. 1969, донео је о овом питању следећу начелну одлуку:

»Одредба § 471 грађ. суд. пост. постављена је је у јавном интересу, и све власти, дејствујући у кругу своје надлежности, имају да пазе да се право, које је овим законским прописима земљоделцу огарантовано, не повреди. По томе и дотична полицијска власт, која би имала на случај спора да извиди, да ли дотични парничар има онолико имање, колико му наведени закон штити, мора и без положене дијурне овај посао да уради; јер у извршењу истога лежи и заштита јавног интереса, у коме је овај закон и донет.

Међутим, како изложено питање о имовном стању земљоделчевом, поред интереса јавног, садржи у себи и приватноправни интерес дотичног лица, то и држава према чл. 5. и 6. закона о трошковима управних власти, има права да дијурну за рад свога чиновника наплати; но сама наплата ове дијурне, која свакако има да се изврши на начин, изложен у претпоследњој и последњој алинеји чл. 6. поменутог закона, не може никако задржавати извиђај у смислу §. 471 грађ. суд. пост.»

Препоручује се начелству да овај распис достави и свима подручним му средским начелницима и нареди, да се и они по њему тачно управљају: а о пријему да одмах одговори.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П№ 7000

26 марта 1901 год.

у Београду

Начелству округа

Према извештају Управе Државне Штампарије од 24 овца Бр. 5508, Управа Државне Штампарије уверила се је из својих књига, да већи део општина у Краљевини Србији никако не набавља потребне монополисане обрасце од Управе државне штампарије, већ ове или саме шпартају, или их наручују код приватних штампара и употребљавају их немонаполисане.

Како је овакав поступак општинских власти противан закону о монополу од 1898 год. (штампан у 163. броју Српских Новина за 1898 год.) и кажњив по §. 145 кривичног закона, а да би се заштитили интереси државне касе, — то у вези наређења од 24 октобра 1898 год. П№ 22.977., препоручујем томе начелству, да одмах изда потребну наредбу свима подручним му полицијским и општинским властима, да оне у будуће набављају све потребне им монополисане предмете од Управе државне штампарије која јединствено право има на израду ових образаца, као: деловодни протокол; депозитник; дневник касе свију облика; извод стања кошевске хране; кантарске признанице; књига главне кошевске хране; књига дуговања; позив општинских судова са и без реверса; списак за попис маса; предрачун (буџет); продајна листа образац »в«; признаница образац »Г«; признаница платна образац »Д«; преглед општинског дуговања; извод из признаничне књиге; извод патријални; инвентар ствари имања општинског; признанична књига; Приходник; Протокол вашарски; Протокол општинског суђења; Протокол за пренос сточних пасоша; Расходник; Рачун тромесечни; Рачун годишњи; Регистар у табацима; Регистар сточних књижица са 12 листа; Списак за улог кошевске хране; Списак дужника за улог кошевске хране; Сточни бели и црвени пасоши.

Све побројане обрасце општине могу добити и код повлашћених књижара, сем кантарских признаница, које треба да траже непосредно од Управе државне штампарије, а тако исто за сточне пасоше да се обраћају средској полицијској власти, од које ће ове пасоше и добијати, јер непосредно општинама сточне пасоше Управа не даје.

Препоручујем начелству, да води строга рачуна о тачном вршењу овога наређења, и где приметити нетачност да са представницима дотичних власти, поступи најстроже по закону, и о сваком таквом случају да и мене извештава.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П№. 8268

14 априла 1901 год.

у Београду

Начелству округа

Господин Министар војни, писмом од 11 априла ове год. АП№ 1734 известио ме је, да је на основу члана 72 закона о устројству војске одредио војне комисије, које ће да изврше преглед и упис целокупне стоке и возова налазећих се у земљи, како би се на основу овога могла војска снабдеи са потребним коњима и комором, и како би се одређени прирез за комору (5%) могао правилно разрезати.

Време у коме ће ове комисије радити одређено је од 1 маја до 15 јула текуће године, а место у сваком Бригадном округу одредиће команданти дивизиских области.

Како при раду ових комисија, имају по закону (одељ. III. т. 1 реч. чл. 72.) суделовати општинске и полицијске власти, с тога поред наредбе и упута, које је Господин Министар војни издао подручним му командама, препоручујем томе начелству, да одмах и оно изда потребну наредбу полицијским и општинским властима у своме подручју, да ови својим присуством и

радом, војне комисије у овом погледу и послу најозбиљније потпомогну.

Од полицијских органа, имају се за ову циљ стављати на расположење председницима комисија и присуствовати свагда на лицу места: од стране управе вароши Београда (за Београд) 1 члан, у окружним варошима помоћник начелства или секретар; а по срезовима дотични начелници, или ако је ко од ових спречен, онда један писар кога он одреди.

Од општинског часништва имају присуствовати: у Београду 1 члан, заступник председника и 1 члан и одборници дотичног кварта, са којим се ради; у окружним варошима председници, — или ако су спречени, онда њихови заступници, по 2 члана и 6 одборника; за остале општине сви часници општински.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

ПМ 9882

10 маја 1901 год.
у Београду

Начелству округа

По писму Господина Министра Финансија од 20 пр. месеца Пр. Бр. 10810 чланом 101. закона о непосредном порезу, предвиђено је, да ни једно пореско лице, које има новчано примање од државне или општинске власти, не може ово дићи све дотле, док пореском књижицом не докаже, да је сав свој порез за раније године и текуће четворомесечије каси државној исплатио.

„У вези тога наређења, стоји и наређење у чл. 102. поменутог закона, по коме извршне власти, не смеју учинити никакав распоред са новцем добивеним од продаја покретних и непокретних имања, извршених за рачун приватних потраживања, све дотле, докле дотични поверилац тога примања не докаже, да је сву своју порезу до идућег четворомесечија исплатио, и да је то своје потраживање редовно за порез пријављивао; а у члану 103. поменутог закона наређење је да су све државне власти из новаца добивених од продаја или закупа, дужне у року од 15 дана измирити све пореске тражбине по тим предметима, пошто је по члану 108. пом. закона, право државно за наплату пореза и приреза, у свима случајевима *црвенствено* и искључује све друге повериоце без обзира на њихова обезбеђења.

Но и код овако јасних законских прописа, ипак се многа пореска одељења обраћају са жалбама Господину Министру Финансија противу полицијских и општинских власти, наводећи, како се ове приликом продаја и извршења за рачун приватних тражбина, као и приликом распоређивања отуда добивеног новца, неће ни у колико да се придржавају горњих одредаба закона о непосредном порезу, те тако распоређујући новац по свом сопственом нахођењу, знатно доприносе, да се интереси државне касе у погледу њеног првенственог потраживања у замашним сумама доводи у питање, а било је и случајева, да су код овако незаконите радње извршних власти многе суме државног пореза код извесних пореских дужника ове врсте, а и поред оваке сигурне наплате, опет пропале.

„И ако је Господин Министар Финансија да сада у више прилика на ову околност обраћао пажњу извршним органима; и ако је и самом одредбом чл. 115. закона о непосредном порезу прописана и одговорност и казна према свима државним службеницима који се о горње прописе законе буду огрешили; ипак то све није у потребној мери побудило све извршне органе власти, да се ових законских наређења у подобним случајима строго придржавају, већ и даље продужавају својевољне грешке на штету интереса државних.

„Да би се овоме једном учинило крај и да би сви извршни органи власти своју дужност у границама напред поменутих законских прописа како ваља испуњавали“, препоручујем томе начелству, да изда потребну наредбу свима полицијским и општинским властима у округу, и упути их, да се означених законских прописа строго придржавају, те да на тај начин заштите интересе државне касе и избегну ону одговорност, која је за неизвршење горњих законских одредаба прописана (члан 115. закона о непосредном порезу), јер љу се, за случајеве доказаног противног поступања, користити, не само применом што

оштрије казне из члана 115. закона о непосредном порезу, који предвиђа гибитак тромесечне плате, него љу таквог чиновника осуђивати и на накнаду штете, а према тежини погрешака и и службе отпустити.

Нека начелство достави овај распис среским властима и саопшти га свему чиновничком полицијском особљу на потпис.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СМ 7131

13 јула 1901 год.
у Београду.

Начелству округа

Расписом од 7. фебруара 1899. год. СМ 1218 регулисана је награда лекарима кад комисијски прегледају супружнике на позив Духовног суда. Али, како се често указује потреба да се за спекулисање и катетрисање материце, и за микроскопско испитивање секретâ, употреба нарочити инструменти и специјално стручно знање, то сам, под данашњим, а на основу чл. 17. закона о чувању народног здравља од 1881. год., решио, да, поред награда за дневницу, путни и подвозни трошак, предвиђене расписом од 7. фебруара 1899. год. СМ 1218. припада још *шест динара* оном лекару, који врши спекулисање и катетрисање материце, и *петнаест динара* онеме лекару који врши микроскопски преглед секрета. Ако ове нарочите прегледе врше чланови комисије заједнички, онда ће означену награду међу собом поделити.

Препоручујем Начелству, да се стара о извршењу ове наредбе.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СМ 7130.

17 јула 1901 год.
у Београду

Начелству округа

Према најновијим извештајима лекара округа: тимочког топличког, нишког и моравског у нашем народу почела се појављивати болест „Пелагра“.

Познато је, да се ова болест појављује код лица, која се хране плеснивим брашном од незрелог и неосушеног кукуруза.

Учестане овогодишње непогоде, које су уништиле знатан део усева, могу учинити да народ почне прибегавати ранијем брању још незрелог кукуруза и употребљивати за храну брашно од неосушеног зрна. Ако то наступи „Пелагра“ ће се у нашем народу одомаћити и проширити.

Како су лица, код којих се „Пелагра“ појављује у опште слабог имовног стања, то сам решењем од данашњег СМ 7130, наредио да се у земаљским болницама бесплатно лече сва лица, која болују од „Пелагре“. О болесницима ове врсте по болницама водиће се особена пажња, и њихове историје боловања морају се детаљно и ревностно попуњавати аномнезом и дневним опажањима.

Препоручујем Начелству, да о овоме решењу извести свога физикуса, све подручне лекаре и Управе болница, да се његовом извршењу стара.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Један општински писар управио је на нас једно овакво питање:

Суд и одбор општине Л..... у седници својој, држаној 1 Јула тек. год. одредио је да се на дан 29 Јула ове године, изврши избор кмета за село Л. и члана општинског суда.

Члан 16-ти закона о устројству општина и општинских власти, одредио је, која лица имају право гласања на општинском избору, а тач. 5 истога члана, каже и то „*ко у име пореза ништа не дугује осим тек. пологоа.*“

Порезу по члану 106 закона о непосредном порезу, порез плаћају: — пољопривредници, два пут у години; први пут до половине месеца Августа (припадајући део пореза за седам месеца: јануар, фебруар, март, април, мај, јуни и јули); други пут до 1 новембра, (за пет месеца: август, септембар, октобар, новембар и децембар).

Према наведеноме, овај нас писар моли, да му објаснимо: имају ли право бирати кмета и сви они правни гласачи, који нису измирили припадајућу порезу за прво полгође, т. ј. до 1 Јула, ове године, или до половине Августа исте године; које се време за полгође рачуна? да ли време од 1 Јануара па до 1 Јула, или од 1 Јануара па до половине Августа, до кога времена пољопривредник мора да исплати припадајућу разрезану му порезу за првих 7 месеци у години.

На ово питање ми му одговарамо следеће:

По тач. 5. члана 16 закона о устројству општина и општинских власти, на општинском збору имају право гласања, они грађани, који поред осталих услова имају још и тај услов, да у име порезе ништа не дугују осим текућег пологођа.

У свако полгође рачуна се време од 6 месеци, пошто у години дана имаде 12 месеци, и према томе: прво се полгође рачуна од 1 Јануара до 1 Јула, а друго полгође од 1 Јула до 31. децембра, без обзира на то, што закон порески одређује пољопривреднику друго време за обавезну исплату порезе. И према овоме, који грађанин, правни гласач, хоће да употреби своје право гласања на општинском збору, који би се држао 29 јула ове године, тај грађанин, по наведеном пропису закона о општинама, треба да је до тога (29 јула) исплатио целу полугодишњу суму порезе, која је на њега разрезана, па тек онда да има и право гласања на томе збору, наравно, ако за то има и друге услове које закон о устројству општина и општинских власти тражи.

По томе, јасно је, да по тачки 5 члана 16 закона о општинама, на општинском збору, који би се држао 29 јула ове године, не може гласати и онај правни гласач, који до тога дана није исплатио припадајући на њега део порезе за прво пологође ове године, т. ј. за време од 1. јануара до 1. јула, без икаква обзира на члан 106 закона и порези, који одређује рок, када пољопривредник мора да исплати одговарајућу порезу за првих 7 месеци, а када за последњих 5 месеци у години.

* * *

Од једног општинског писара добио смо једно овакво питање:

Пре кратког времена, у овој општини, а од стране председника и чланова, породила се сумња, да ће све пресуде, и кривичне по иступним делима, и грађанске по грађанским парницама, по жалбама, или приватних тужилаца или тужених, — бити поништаване од надлежних власти, само за то, што заклетву над сведоцима и тужиоцем или оптуженим (по грађан. спорима) и над сведоцима, по иступним кривичним делима, не врши дотични свештеник, но само општински суд. Ову њихову сумњу утврдио је и оvd. свештеник, који мисли, да заклетву треба он да извршује.

Да би се ово расветлило, овај писар моли нас да му по овоме дамо објашњења.

На ово питање ми му одговарамо:

1. За заклетве по грађанским спорима:

а) У § 22. грађ. суд. поступ. (допуна од 26-I-1901. г.) јасно је казано, да парничари и сведоци, (разуме се по грађ. спорима) полажу заклетву у општинском суду, пред судијама. Тај законски пропис гласи овако:

„Заклетву ће парничари и сведоци полагати у општинском суду пред судијама. Они ће, положивши три прста десне руке на крст и еванђеље, пред којим ће горети две воштане свеће, изговорити за судијама или писаром заклетву и потписати је, и потом ће председник заклетву оверити.“

Као што се из текста овога §-а види, овде се свештеник никде не спомиње, што би иначе било, да је законодавац хтео да и ове заклетве, у општинским судовима свештеник врши; и

б) У §§. 234, 273, 277 и 278. грађан. судс. поступка, јасно је опет речено, да ће се сведоци и парничари закљичати у првостепеном суду, пред свештеником, — али ово важи само за првостепену а не и за општинске судове.

2. За заклетве по кривичним иступним делима:

Законодавац у §. 113. кривич. поступка, за заклетве које тај пропис предвиђа, истина није изриком казао, у којим се судовима сведоци и остала лица закљичу пред свештеником, да ли само у судовима првостепеним, или и у првостепеним и у општинским, али, пошто се зна, да општински судови изви-

ђају и суде само иступне кривице, а за извиђај и суђење тих кривица поступак је полиц. уредба, која нема ништа заједничког са кривичним поступком, који прописује правила само за извиђај и суђење злочинних и преступних дела, која извиђају и суде само првостепени судови, — онда је ван сваке сумње, да прописи § 113. казн. поступка важе само за првостепену судову.

Према свему овоме, дакле, општински судови, сами — без свештеника — врше у своје заседању пред судијама: и заклетве парничара и сведока по грађанским спорима, у оном смислу, како то прописује измењени § 22. грађан. суд. поступка, и заклетве сведока по кривичним иступним делима, кад суд то нађе за потребно, према § 35. полицијске уредбе и постојећим расписима о заклетви сведока по иступним делима.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА

На питање једног општинског писара, одговарамо му:

Да је штету, за полупане телеграфске изолаторе, ако се кривац не може пронаћи, дужна да плати она општина, у којем су атару изолатори и полупани, пошто она мора и да мотри, да се телеграфска линија, која кроз њен атар пролази, не штети, и, да кривце, који то чине, хвата и кажњава, осуђујући их и на накнаду штете држави, за повреду линије.

ПОХАРА У НИШУ

У недељу, 8. априла о. г. изјутра пред канцеларијом г. Мите Стојановића, адв. из Ниша, беше се искупио слав свет. Полиција беше сва на окупу. У канцеларији се врши извиђај јер је прошле ноћи г. Митина канцеларија проваљена, каса му разбијена и из ове му однето 19.870 дин. у банкама и сребру. Писар г. Митин Милан Ј. Динић, устрчао се, хуче и пада у очи са својом усплахреношћу. Г. Мита је на путу (у Београду). Међу сакупљенима на улици разна нагађања и претпоставке. Сваки се тиска да је што ближи канцеларији. Резултат извиђаја је био овај: да су крадљивци, којих је морало бити више, дошли из сокачета иза дућана, да су провалили двоја врата док су до касе дошли; да је каса нарочитим алатом разбијена само према трезору, из кога је однет новац; да при разбијању касе није морало бити велике лупњавае; и најзад, у нужнику нађен је алат којим је проваљивање и разбијање извршено. Ту беше: 1 ђускија, 1 велике и необичне клеште, 1 замашна гвоздена полука у доњем крају савијена и расцепљена, 1 винд-борер, 1 длето, 1 обичан нож, 2 бургије за дрва, 6 бургија за гвозђе и 1 стакло са зејтином. Одмах је на све стране расписано о овој похари и умољено власти да обрате строгу пажњу на сумњива лица. — Као полазна тачка за истрагу било је иследнику ханшење писара Милана, и ако би се сваки, видећи га онако млада и знајући за његову дотадашњу верну службу, закleo, да је он у овој ствари невин! Иследнику је он својим понашањем, још за време извиђаја, био скренуо пажњу и он му није хтео веровати. —

Окр. начелник г. Ж. Богдановић, узео је истрагу у своје руке. Жив и окретан рад његов крунисан је успехом. Већ трећег дана после похаре. Одмах је узео преда се Милана, који поче са врдањем, а заврши отвореним признањем. У главном, признање његово сводило се на ово: да су у ову похару умешани Сотир и Ђорђе браћа Тасићи зв. Стамболије, код којих су једно 15 дана пред Ускрс дошла три странца, које су они у својој кући прикривене држали. Чак су жене њихове тим странцима износиле до нужника поган, само да они не би излазили напоље. Ти су странци у 2-3 маха до Ускрса покушавали са Тасићима да г. Миту похарају, али кад им се то није дало, онда су двојица од њих на први дан Ускрса отпутовали из Ниша а један је и даље остао у Нишу. По казивању Ђорђа Тасића, она су се двојица опет вратила ради извршења дела, на које је и он — Милан — пристао јер је од њих застрашен, а и преварио се! Он им је обећао, да ће од дућана, у коме је г. Митина канцеларија, оставити отворена задња врата, као што је дотичне ноћи и учинио.

У исто време кад је од Милана добио ово признање, г. Богдановић начелник, сазвао је све мајсторе Еснафа ковачког и браварског, којима је показао нађени алат, и питао их да

која алатка није из њихова дућана изнета. Мајстори редом разгледаху алат, док у један мах узвикну радосно Алекса Ницевић бравар: »шраф, па овим клештама у мојој је радњи грађен и градио га је мој шегрт Никола Јеремић, чији посао, мало фушерски, ја добро познајем«. Од Ницевића и његовог шегрта, који је и сам у оном шрафу свој »фушерски« рад познао сазнало се, да је тај »шраф« код њих ради исправке донео Јован Анђелковић, бозација и ашчија из Ниша. Одмах је послато по Јована, јака промена на лицу, забуна и муцање, беху најпоузданији доказ да је он доиста онај »шраф« дао направити. Окружен иследником и мајсторима, Јован је ипак био свесан положаја у коме се налазио. Јасно му је било да овде одрицање неће помоћи, те с тога савлађујући забуну отворено признаде, да је он доиста онај шраф дао оправити, али не за себе, већ за једног њему непознатог човека, који је у његову радњу свратио, јео кисело млеко и замолио га за услугу да му по изнетој мустри даде где год направити један шраф. Није могао вели одбити молбу странчеву (који је лично на Талијана) и учинио му је услугу за коју се сада љуто каје. Начелство га је одмах притворило, и не губећи времена кренуло истрагу даље. — За тили час била је полицијом опасана кућа Браће Тасића. Кућа је велика, са чардаком и има доста одељења. Веровало се, да је лоповска дружина још и сада на леглу, у коме би случају без сумње било и отпора. Пре свега полиц. органи прођоше целу кућу, и кад се уверише да сем Ђорђа Тасића, његове жене, снахе, бабе и деце, никога скривеног нема, приступише детаљном претресу. Претресом је нађено: у једном сандуку у сарачани Сотировој 1000 дин. у банкама, везаним у једну мараму, 1 нов и 2 стара виндборера, а у нужнику испод дасака, нађене су једне нове клеште, које су ту сакриле жене Тасићеве. У нечистоћи пак, у нужнику, нађене су 4 банке које је бацила Фрусина жена Ђ. Тасића, само да се неби при њој нашле.

Ђорђе и жене беху се поплашили али ипак не хтедохе ништа признати. Од деце њихове сазнало се такође, да су код њих пред Ускрс били неки странци.

Решењем начелства од 11. априла стављени су под истрагу и у притвор Јован, Сотир, Ђорђе и њихове жене.

Истрага је утврдила ово:

Јован се од пре толико година бави истраживањем траве расковника. Он »зна« једно место у Србији где је силно благо закопано; и, само му треба расковник, па да постане богат човек! Са браћом Стамболијама он се одавно познаје и често им иде у кућу. И њих је упознао са својим истраживањем. Ђорђе Тасић пак, због неког свог дуговања једном београдском трговцу, одилазио је чешће код г. Мите адвоката, који је оног трговца заступао. Долазећи код г. Мите, он се боље упознао па и зближио са писаром Миланом, кога стаде призивати и својој кући. Једном приликом упита он Милана, колико новаца г. Мита има у каси. Милан му одговори, да ће у каси бити до 30.000 дин. Кад је Јован после овога код Тасића био у посети Ђорђе му рече: »Шта ће теби расковник? Ено г. Мите адвоката, који у каси држи 30.000 дин.« Јовану засветлеше очи, и он протрља задовољно руке...

Договори почеше.

Јован је пре 4 год. био у Софији због расковника и том се приликом упознао са Николом Логиотатосом, који се издаје за некаквог комисионара, међутим га софијска полиција зна као »касаџију« тј. таквога, који касе разбија.

Чим му Ђорђе каза да г. Мита има пара у каси, Јован се сети свог старог познаника, кога он одмах позва на договор у Ниш; писмо је написао Сотир Тасић, — Никола се одазва позиву и о трошку Јовановом дође у Ниш, и Јован га одведе Тасићима и упознаде са њима. То је било на неколико месеци пре ове крађе. Шта је све говорено тада између њих не зна се; главно, да са Никола врати опет у Софију. Прођоше од тог времена неколико месеци. Приближаваше се Ускрс. Једног дана освануше у кући браће Тасића два странца. То беху Никола Логиотатос и Ђорђе Адекаростос. На В. Петак дође из Софије и неки Ђорђе Милет. И он остаде у кући браће Тасића. Сва ова три странца махом су седели код куће и толико се прикривено држали, да су чак и нужду вршили у соби, а њихову нечистоћу изношаху напоље жене Тасићеве. —

Милан је још увек долазио код Ђорђа Тасића, који га са Николом и друговима му упознаде. Али, још пре овога, Милан

је ступио у разговор са Ђ. Тасићем о похари г. Митине касе и дао свој пристанак на то. С тога Никола узме преда се Милана, охрабри га у одлуци и оде једног дана у канцеларију г. Митину те ову прегледа и врата на њој премери сантиметром.

Јован је на договоре редовно долазио, али се вазда од Милана крио и Милан га није никад у кући Тасићевој видео.

Уговорено је било, да Милан оне ноћи, која буде одређена за крађу, остави задња дућанска врата отворена, како се не би преко зида морало ускакати. Беше прво изабрана ноћ у очи Цвети; али, пошто не беше све спремно ствар се одложи. За овим је било решено да се похара изврши у очи В. Петка; али како Милет још не беше стигао са једном покретном алатком, одложише посао за ноћ у очи Ускрса. Но Милану се те ноћи, и поред све воље, не даде да испуни своје обећање. На В. Суботу по подне г. Мита посла Милана својој кући извесним послом и кад се смрче, он сам позатвара све улазе. Око 8 сах. у вече. дођоше да дело изврше: Сотир, Никола, Адекаростос, Милет и Јован; али настав дотична врата затворена, посумњаше у верност Миланову и одмах се вратише кући. Сутра дан Никола и Адекаростос, поплашени да их Милан не изда, отпутоваше за Софију а Милет остаде и даље код браће Тасића с тим, да нази кад се прилика за похару укаже, па да одмах позове ону двојицу који ће доћи те да посао како ваља сврше.

Не могав извршити у очи Ускрса крађу код г. Мите, Јован је предлагао да се та лепа ноћ не пропушта, већ да се иста похара изврши неком нишком имућном абаџији, или једном Јеврејину, житар. трг. Било је говора и о похари држ. нишке соларе; али од свега овог не би ништа.

Ђ. Милет, оставши и даље код браће Тасића, водио је озбиљну бригу о наложеном му послу.

Кад г. Мита, после Ускрса отпутова у Београд, Милет позва телеграмом Николу и Адекаростоса: али, ови не дођоше свакојако спречени опет каквом операцијом. Милет се тада, пошто не беше места одлагању, договори, са Јованом, да њих двојица изврше ову похару ноћи између 7 и 8 априла. — Милан је и те вечери оставио задња врата отворена. Ђорђе га те вечери одведе својој кући и ту га почастити питом и пивом. Око 8 сах. Јован и Милет кренуше се на посао. Алат је носио Јован испод горњег капута у једној торбици о рамену. Пратио их је до г. Митине канцеларије Сотир, па се он после вратио и са братом и женама очекивао њихов »богат« повратак.

Милан је седео до 9 сах. па је онда отишао у једну механу где се мало картао и по том са мирном савешћу отишао својој кући да спава. Сутра дан, наређено му је било, да отвори канцеларију доцније него обично.

Јован и Милет провели су скоро до 12 сахати проваљујући дућанска врата. Са оделењима дућана били су већ

по казивању Николином упознати. Са разбијањем касе пак ишло је брже. Милет је бушио касу а Јован му светлио фењером удешеним нарочито за ову употребу. Кад је каса разбијена, Ђорђе утури руку кроз отвор да се награби блага. Њима овлада ненасита гражљивост. Паде му криво што је Јован ту, и да овај не би видео колико ће се новаца из касе извадити, он духну и угаси фењер којим Јован светљаше. Јовану беше јасан смер Милетов, и за то скочи на Милета. Мало је чалило, па да један од њих као жртва падне баш у моменту, када су обојица стајали на самој жељеној мети. Милет мораде попустити и тако се слога опет поврати, ма да је још једном истим узроком хтела да буде поремећена. — Око 3 сах. после по ноћи, беху са послом готови и умакав срећно из г. Митина дућана, обилазним путовима дођоше кући Браће Тасића, који их заједно са женама у највећем нестрпљењу очекиваху. Јован и Милет беху јако прашњиви од пепела, који је из разбијене касе испадао. Препредењаци, још док беху код касе, поделили су међу собом већу суму новаца (преко 11000 дин.) а само 8000 дин. изнели пред Тасића. Милет учини овакав распоред са тим новцем: Себи и Јовану одвоји по 1500 дин. јер су се њих двојица највише намучили, 2000 дин. одвоји да понесе Николи и Адекаростосу; Сотир, Ђорђу и Милану остави по 1000 дин. и Милет и Јован дадоше Тасићевим женама као „бакшиш“ по 20 дин. а оставише и деци по њеколико динара, па се онда, измивши се, дигоше да иду. Сотир их донекле испрати. Јован оде својој кући, а Милет на желез. станицу, где седе на воз у 6 сах. изјутра и отпутова за Софију, обећавши при поласку да ће у Србију опет доћи септембра о. г.

Сотир и Ђорђе примљене паре дадоше женама да их оставе. Лепосава остави новац у сандук а Фрусина га носаше уза се (Код ње беху и 1000 дин. остављених за Милана). Кад је полиција околила њихову кућу, Фрусина је била у комшилуку код једне своје сестре. Видећи жандарме, досетила се јаду и одмах сакри сав новац у нужнику.

* * *

У недељу 8. априла, кад се готово цео Ниш због ове крађе био узрујао, Ђорђе и Сотир сеђаху код своје куће: Ђорђе је кројио одело „које му је наручио Јован Анђелковић, а Сотира је целог дана болоо стомак“ — те с тога нису могли изилазити у варош!

На неколико дана после похаре, добише и Окр. Начелник и г. Мита по једно писмо из Цариграда писано на бугар. језику са жигом „Константинопол“. И у једном и у другом писму, која су без потписа, изјављује се велико сажаљење што је г. Мити крађа извршена. Уверава се Начелник, да су допови далеко од Србије и с тога власт не треба никога из Ниша да сумњичи за ово дело. Најзад вели се да су извршници дела пријатељи г. Митини, јер му нису из касе однели и хартије од вредности! Како је врло вероватно било, да се крађивци налазе у Софији, а из Цариграда само замећу траг, то је 14 априла одаслат у Софију комесар нишке желез. полициј. г. Мих. Стојковић, са писмом нашем заступништву, да се ово заузме код Бугар. власти ради проналаска криваца. Са г. Стојковићем послати су: писар Милан, кираџија браће Тасића Љубомир Миловановић и један жандарм. Да Никола и другови му не би познали Милана, овоме су обријани бркови и дате му мутне наочари. Комесар и жандарм били су такође преобучени.

Софијске власти врло су се лепо одазвале у овој прилици. Градоначелник Софијски примио је г. Стојковића веома љубазно и наредио је одмах да се за крађивцима најенергичније трага. Г. Стојковићу дат је на службу један детектив коме су добро добро познате софијске проблематичне личности.

* * *

„Хотел Маџедонија“ у Софији врло је жив хотел. Саобраћај на томе месту такође је велики и жив. Детектив са писаром Миланом отишао је пред тај хотел надајући се да ће ту понајуре наћи оне које тражи. И заиста није прошло много времена, кад ето ти Николе у друштву са још једним човеком. Обојица уђоше у хотел. Ушав унутра Никола седе за један сто и узе да чита новине. Сео је лицем окренут прозору који гледа на улицу. Милан стојећи пред хотелом баца случајно поглед кроз прозор, и спазивши Николу сав уздрхта. Обазира се око себе да виду детектива, али овога не беше ту. Детектив беше ушао у хотел да види кога све унутра има. Милан брзо одјур

у један кварт софијски и извести полицију да је Никола у хотелу Маџедонији. За неколико тренутака „Хотел Маџедонија“ био је опкољен полицијом. Али, већ беше доцкан! Никола и његов друг умакоше за времена, један на једна, а други на друга врата. По опису и казивању Милановом како изгледа Никола и на коме је месту у хотелу исти мало час седео, детектив је знао с ким има посла. С тога он одмах оде до Николине куће и ту се прикри са надом да ухвати и Никољу и његовог друга кад буду дошли. Тако прикривен чекао је до сванућа, па кад догле нико не дође, он уђе у кућу и нашав самог Николу спроведе га до најближег кварта, који га одмах и притвори.

За осталим крађивцима трагало се и даље, али узалуд.

Ушло се у траг и једном лицу, које је код једног банкара у Софији променило 1130 дин. у срп. банкама. То је лице било одсело у хотел Батенбергу без пртљага и казало се под именом Стојана Костова, да је представник трговачке куће Анђела Димитријевића из Ниша. Зна се међутим, да је у Нишу пре 6 год. живео ники Анђел Димитријевић, часовничар; али где исти сада живи не зна се. Пошто је Стојан одмах и напустио пом. хотел, није се ништа више о њему до сада сазнало.

Николу су бугар. власти преbacиле у Србију 1. јуна о. г.

Ђорђе Тасић одмах је признао дело, а Сотир тек 18. априла. Жене њихове признале су такође одмах; али је нарочито Фрусина много врдала за време целог ислеђења.

Јован пак није хтео признати дело пред ислед. влашћу. Признао је за онај шраф, да га је он дао направити, а признао је и то да је од Ђорђа Тасића примио одмах сутра дан после крађе 1000 дин. у банкама само да га не би проказао јер му се Ђорђе поверио. Он — Јован — преварио се и пристао на то „јер ко не би учинио тако незнатну услугу за толику суму новаца!“ Од примљеног новца пола је, вели, потрошио а пола бацио у Нишаву.

Никола је како код бугарске тако и код наше ислед. власти признао отворено о томе како су договори о похари текли и ко је све у дело умешан; али се правда, како је њега амо из Софије довео Адекаростос као тумача. Јован их је вели обојицу одвео и наместио код Браће Стамболија. Тек је он ту видео у каквом се колу људи налази али тада већ није имао куда! Са Миланом он је водио преговоре о крађи, јер Адекаростос и Милет нису се због језика могли са њиме споразумевати. Вели, да он није рђав човек; али га је као таквог, и као касаџију, софијској полицији изнео један његов непријатељ у писму из Атине. Њему је одавде увек писао Сотир, јер је Јован неписмен. Писма му је слао на адресу „Никола Логиотато хотел Браћа Миладинови.“

Алат су пренели Никола и Адекаростос из Бугарске. Никола је пренео бургије, а Адекаростос остали алат у једном великом појасу испод горњег дугачког капута.

Под истрагом код Начелства као саучеснице били су и жене: Јованова — Неда, Сотирова — Лепосава, и Ђорђева — Фрусина.

Од покрађеног новца нађено је свега 3115.20 дин. Врло је вероватно, да је Јован свој део где год закопао, али неће да каже где. Копањем на више места новци се нису могли наћи.

Јован Анђелковић (број 1.) по занимању бозаџија. Родом из Призрена у Ст. Србији; има му 50 год. средњег је раста, црњомањаст, добро развијен, очију црних мало упалих, оштра погледа.

Ђорђе Тасић „Стамболија“ (број 2.). Родом из Ниша; има му 35 год., средњег раста, сувоњав, црњомањаст, очију црних, лица овална, бркова средњих; обично се брије а сад је пустио браду у шпич; косе црне.

Сотир Тасић „Стамболија“ (број 3.) брат Ђорђевог, има му 40 год. Високог раста, прићелав, црномањаст, лица бела и овална, очију црних, бркова средњих, проседих; бријао се а сад има браду округлу, проседу.

И Сотир и Ђорђе некада су били имућни људи а и данас имају још доста имања. У Нишу су уживали леп глас. Били су увек мирни и повучени људи. Нико живи није могао мислити да ће они упасти у овако прљаво дело.

Милан Динић (онај млађи што стоји) бив. писар код похараного г. Мите. Родом из Ниша; има му 19 година, средњег раста, црномањастих очију, обрва и косе црне; брија се, али носи кратке бакенбарде и малу брадицу испод доње усне. Увек

је био кичош. Милан је лакомислен младић; изгледа, као да га је само та лакомисленост навела на ово дело. Сутра дан одмах се показао што је учинио. Али, ако се не поправи може бити врло опасан члан друштва.

Никола Логиотатос (онај старији што стоји) Родом из Со-дуна, има му 48 година, по народности Грк. Средњег је раста, сувоњав, просед, очију црних живих, бркова ретких проседих, косе такође проседе и на темену ретке. Врло је интелигентан човек, говори: српски грчки, талијански бугарски и влашки.

ЧЕЛКАШ

— Максим Горки —

(НАСТАВАК)

III

Разбуди се први, немирним погледом погледа око себе, одмах се умири, и погледа на Гаврилу. Он слатко ркаше, осмејак лебђаше на његовом детињастом, здравом и препланулом лицу, сновио је нешто. Челкаш уздахне, и успне се горе по уским лествицама од ужета. Кроз отвор предњег дела барке види се плав комадић неба. Беше видно, али као у јесен суморно и досадно.

Челкаш се врати кроз два часа. Лице му црвено, бркови некако дрско уврћени навише, на уснама сија добродушно весели осмејак. Имао је дуге, јаке, чизме, куртку, кожне панталоне, лично је на ловца. Одело му беше изношено, али још јако, и веома му доликоваше, изгледао је у њему крупнији, мање коштан, војнички.

— Еј, теленце, устај! — гурну он Гаврилу ногом.

Он скочи, не познаде га иза сна, па уплашено заустави на њему своје мутне очи. Челкаш се засмеје. — Иха, какав си! — напослетку се Гаврила осмехну широким осмехом. — Читав господин!

— То код нас бива брзо. Али баш си и плашљив! еј! еј! Колико си пута ноћас био готов умрети? Рецидер!

— Е видиш, сам се размисли, ја сам први пут на такоме послу! Е, могао сам душу изгубити но сав живот!

— Е, а ишао би још једном? а?

— Још?... Па оно... како да ти кажем? За каку вајлу?... то је оно!...

— Е, а кад би пале две шарене? (банке од сто руб.)

— Дакле двеста рубаља? Па ништа... Могло би се.

— Стој! А како би оно душу изгубио?...

— Па оно, може бити... не би се ни изгубила!... — осмехну се Гаврила. — Не би се изгубила, а ја бих био човек док сам жив.

Челкаш се весело церака.

— Е, лепо! још једном пошалићемо се. Ићи ћемо сад на обалу. Спреми се.

— Шта имам да се спремам? Готов сам.

Па ево их опет у чулу. Челкаш на крми, Гаврила код весала. Небо суро, равно превучено облацима, а њиховим чудном игра се мутнозелено море. Далеко тамо, у правцу кљуна чунова види се жута пруга песковите обале, а иза крме одмиче даље слободно, пространо, усталасано море, изривено валима, овде онде окићеним белим ресама од пене. А томо, у даљини, виде се многе лађе, љушкају се на грудима мора, далеко улево читава шума катарака, и беле куће градске.. На све разастрта танка копрена пепељаве магле.

— Ехе, до вечери ће се побоље разиграти! — ману Челкаш главом на море.

— Бура? запита Гаврила, браздајући море снажно веслима. Већ је од главе до ногу био мокар од млазева и пљуска воде што их ветар по мору разбациваше.

— Аха!... потврди Челкаш.

Гаврила га упитно погледа.

— Па, колико су ти дали? — запита напослетку, видећи да Челкаш не мисли почињати разговор.

— Ево, — одговори Челкаш и пружи Гаврили нешто што је из цена извадио.

Гаврила опази шарене новчанице, и пред очима све му устрепери у тим шареним, дугиним, бојама.

(Свршиће се)

АМЕРИКАНСКА ПОТЕРНИЦА

Ми смо већ имали прилике да нашим читаоцима прикажемо и американске потернице због њених интересних описа. Уредништво наше добило је ових дана и ову потерницу са фотографијом кривчевом, коју нам је послао судија из Неворка Н. Ј. Уједињених америчких држава. Ма да смо уверени да кривац неће баш доћи у Србију, ми то ипак чинимо из пажње према људима, који живе управо на другој страни земљине кугле, па ипак знају да наша мала држава постоји као земља уређена, која има и своју уређену полицију и свој полицијски орган за изношење слика криваца.

Потерница гласи:

„Карло Л. Ролер, побегао је од власти, тражи се у Графству Есекс Н. Ј. по ниже означеним податцима због фалсификовања и протурања акција

(приватних и државних) и облигација. Он је покушавао да у цели протурања ових папира придобије и саучасника, па је због тога и одан властима.

Опис: Рођен је у Уједињеним државама; има му 27 год., ну по изгледу је детињастог облика, боје беле, средњег стаса, висок: 5 стопа и 4½ цола, тежак 120 фуната, носа повеликог, лица правилног, боја коже тамна, дебелих усана, рамена лако улеглих; кад хода ноге му иду унутра (einwärts.) Занима се спекулацијом, трговином, али је највише радио на фалсификовању папира, јер му је то врло добро ишло од руке. Љубитељ је коња и берзе. Радо похађа забавне локале. Моли се сваки да га пронађе. Ако се

ухвати да се притвори и одмах о томе јави депешом Ђорђу Вирту судији Графства Есекс. Зграда судског у Неварку Н. Ј.“

ТРАЖИ СЕ

Рајка Јончића, родом из Градашнице одвео је као момка Ђорђе Младеновић, лончар из Раснице, који је радио помен. занат у Параћину. То је било у месецу марту прошле године. Па како се Ђорђе вратио, а Рајко не, и на питање Агне жене Т. Манчића из Градашнице, матере Рајкове вели, да је Рајко отишао од њега незнано где, то начелство округа пиротског актом бр. 4694 моли све полицијске власти да Рајка потраже и нађена њему упуте, како би се могао предати родитељима. Рајку је 15 година, омален, плаве косе, очију модно-зелених. УБр. 19284,

Јован Јовановић, бив. пуномоћник фирме Михаила Оглића из Београда, оптужен је за утају извесне суме новаца, што их је од појединих трговаца из унутрашњости наплатио за рачун исте фирме. Кварт варошки актом Бр. 7531 расписује тражење Јованово и моли све полиц. власти да га на случај проналаска њему спроведе. УБр. 19244.

Катарина Магом, родом из П. Алмаша у А. угарској, још 9. јула т. г. погодила се у службу код г. Радивоја Попс Драгића олд. адвоката. Кад се доселила, она је донела г. Драгићу своју буквицу, пасош и пуна кола разног покућанства и сместила у подруму и на тавану. Ну, пошто је г. Попс видео да Катарина има врло много ствари, он јој откаже службу јер нема где да прими и њене толике ствари. По томе је Катарина отишла у цели да тражи себи стан, али се ни до данас није вратила по своје ствари. На доставу г. Попсову Управа гр. Београда, расписује тражење Катаринино и нађену да упуте Управи с позивом на Бр. 19592.

Владимира, сина Ранче Гавриловића, земљоделца из Пирота, који је до 13 тек. мес. био у служби код Симе Ђорђевића, трг. у Пироту па изненада службу напустио и побегао,

тражи начелство окр. пиротског актом Бр. 4879. Владимир има 15 год. омањег је стаса, сувољав, плав у опште. Пронађеног треба спровести поменутом начелству, или управи гр. Београда с позивом на акт. Бр. 19745.

Нађен леш. Краљ. повереништво у Земуну јавља: да је 15. ов. м. нађен један човечији леш у старом Дунаву на углу Ратне аде према Козари ади и новој Бајчи. Леш је човека од 40—45 година, око 170 с. м. висока, због врућина леш је у лицу био јако надувен и пречао у трулеж, те се не може описати; косе црне, али поврху опала, која је можда од трулежа ако није био ћелав; браде црне, кратке, пуне и округле; бркова црних који су већ опали, очију плавих и избуљених; зуба здравих. Леш је био обучен у кошуљи и гаћама од белог српског платна по србијанском кроју, на врату је имао белу цешну мараму. Лекарским прегледом константовано је да непознато не није насилно живот одузет јер је посве био неповређен. Цени се да је у води био свега 8 дана. Како се према свему мисли да је утопљеник био наш српски грађанин, то Упрара гр. Београда актом Бр. 19610 расписује тражење фамилије покојникове.

ПОТ Е Р А

Оглашен за хајдука. Решењем начелства округа топличког. од 21 јула ове године Бр. 5688, утврђено је, да је се Петар Нешовић тежак из Г. Бејаштице среза прокупачког, одметнуо испод власти земаљске у намери, да самовласно живи, и да кажњива дела чини. С тога, а на основу чл. 2. закона о хватању и утамањивању хајдука, начелство округа топличког позива одметнутог Петра Нешовића, да се до 10. августа о. год. — пријави најближој полицијској власти која ће га упутити Начелнику среза прокупачког. Ако се у одређеном року не пријави ма којој полицијској власти. Начелство ће Петра по чл. 3. поменутог закона огласити за хајдука. Петар је: стар око 40 година, уопште плав, бркова малих ретких, брија се, ћопав у леву ногу и раме, јер му је иста нога краћа од десне, раста средњег; од одела на себи има: кошуљу и гаће од тежињавог платна, копоран без рукава од црног сукна, на глави шајкачу плаво затворене боје, на ногама опанке.

Бр. 5688. Од начелства окр. топличког 12 јула 1901 год. у Прокупљу.

Ђорђе Николић коцкар из Смедерева који је осуђен на 5 година затвора, 21. ов. м. у вече, побегао је из притвора Ђупријског првостепеног суда. Ђорђе је средњег раста, сув, снажан, у лицу црн, очију змиравих, кратке брадице, лева му рука при покрету дркти и на истој има жиг 1882, звезде, месеца и птице, а на левој бутини жиг турске сабље. Ђорђе је врло опасан зликовац а побегао је бос, гологлав, у гаћама и кошуљи. — Начелство окр. моравског актом од 22. о. м. Бр. 9089 моли све полиц. власти да Ђорђа живо потраже у своме кругу и њему стражарно спроведу. УБр. 19503.

Непознати допов, ноћу између 21 и 22 или између 22 и 23 ов. м. насилно је отворио кујну и собу г. Франсоа Жозер г. Пигаж, секретара министарства иностраних дела и Народне Банке, са станом у улици „Краљ. Наталије“ бр. 98, и украо следеће ствари: 7 чаршава крветских, 3 кошуље женске, 3 беле рекле женске, 3 спаваће мушке кошуље, 3 данске мушке кошуље, 6 пешкира, 6 салфета и 4 мушких гаћа. Ове покрађене ствари по изјави оштећеног вреде 100 дин. — Управа града Београда расписује тражење допова и покрађе, који ако се пронађе, да јој се стражарно спроведе с позивом на њен акт под бр. 19.532.

Љубомир Вуловић, б. испушник манастира успенског у срезу бољевачком, округу тимочком, украо је старешини манастира 20 динара и једног коња па побегао. Он има 18 год., средњег је стаса, округла лица, косе и очију црних, нос а кукаста, у оделу је цивилном. Начелник среза бољевачког депешом бр. 7587 од 27 тек. мсца моли све полицијске власти за Љубомирово тражење. Акт управе града Београда бр. 19790.

Радисав Перлановић, из Сопића окр. крагујевачког, осуђеник београдског казног завода, — 26. ов. мес. побегао је са осуде из Топчидера. Радисаву је 19. год., средњег је стаса, у опште црномаст. Он је као малолетан осуђен због убиства на 8 година робије без окова, која му је казна помиловањем

сведена на 4 године. Од ове казне до дана бегства издржао је 3 године 7 месеци и 8 дана, а има још да издржи само 4 месеца и 22 дана. Управа београд. казног завода, моли све полиц. власти да бегунца пронађу и стражарно га упуте. УБр. 19652.

Марко Савић родом из Босне и **Сава Миленковић** из Крепољина окр. пожаревачког, осуђеници београд. казног завода, побегли су са осуде 23 ов. мес. и то: Марко из Добричева, а Сава из Љубичева где су били на раду. — Марку је 24 год. средњег раста, у опште смеђ; имао је на себи робијашко одело и лак оков. Сава је малолетан, око 19 год. (без личног описа). Управа београд. казног завода моли све полиц. власти да ове осуђенике потраже и нађене њој спроведу с позивом на Бр. 3156 (УБр. 18787 и 19608).

Пошто су нам све ове потере дате тек при закључку листа писмо имали времена да им слике израдим. Ако се до идућег броја не пронађу, ми ће мо им слике изнети.

Герхард Перлинден, бив. управник једне фабрике у Оберхаузену (Немачкој), извршив масу превара, фалсификата, на најзад и лажно банкротство, побегао је пре неколико дана из места становања.

Он има 41 год., стаса је омалена, косе затвореноплаве, чела обична, обрва правих, очију сивих, носа и уста обичних, лица округла, браде плаве, бркова густих и плавих. Нарочиту пажњу треба обратити на његов промукао говор, тром ход, кратковидост, фаличне зубе и ожиљак на левој страни врата, као и између средњег и показног прста десне руке. Герхард има код себе загранични пасош који му је издат 12 јула 1901 г. у Оберхаузену, а од језика говори: немачки, француски и холандски (последња два доста лоше). На молбу оvd. немачког консулата, управа града Београда актом својим Бр. 19201, позива све полиц. власти у унутрашности Србије да на бегунца Герхарда обрате најстрожу пажњу, а у случају проналаска да је о томе одмах известе. О затварању Герхардовом постоји решење истражног судије у Дуисбургу од 30 тек. месеца (по новом) Бр. 593. Истим решењем предвиђена је и награда од 5000 марака ономе ко ухвати овог бегунца.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Одликвани: Његово Величанство Краљ 23 ов. м. благоволео је одликовати: Орденом Таковског Крста II степена (са звездом) г. Боку К. Маршићанина управника града Београда; орденом Таковског Крста III степена г. Милутина Поповића, начелн. министарства унутрашњих дела; IV степена: г. г. Спиру Поповића, секрет. мин. ун. дела, Влад. Недића и Теофила Максимовића, чланове управе гр. Београда; V степена: Милана Вукићевића члана управе и Уроша Грабовца ср. начелника, а Орденом Св. Саве V. степена: г. Душана Ђ. Димитрија шафа кривич. одељ. управе гр. Београда и сарадника нашега листа. Честитамо.

С..... Ј. М..... писару општине Р.....

На ваше питање од 22. јуна ове године одговоримо вам онда, кад нам саопштите и разлоге са којих је поштинена пресуда општинског суда.

Због нагомиланог материјала а да би изнели у једанпут целокупни опис *Крађа у Нишу* која заузима велики простор, ми смо поред осталог материјала спремијеног за овај број, изоставили и свршетак „Бедне Ане“.